

УДК 658.155

ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВА ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПІДВИЩЕННЯ

Студ. Є.В. Вахненко, гр. БФ 1-17

Науковий керівник проф. М.П. Денисенко

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання дослідження. Метою дослідження є визначення факторів, що впливають на прибутковість підприємства. Відповідно до поставленої мети дослідження були поставлені та вирішені такі завдання:

- визначити економічну сутність прибутку;
- визначити та проаналізувати фактори, що впливають на прибутковість підприємства.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є процес управління прибутком підприємств. Предметом дослідження є теоретико-методичні засади щодо підвищення прибутковості підприємства.

Методи та засоби дослідження. Теоретичною базою дослідження стали фундаментальні положення і принципи економічної теорії. В рамках дослідження були вивчені роботи провідних вітчизняних вчених — економістів, таких як Р.Р. Антонюк, І.О. Бланк, О.І. Гадзевич, В.С. Гуменюк, І.Ю. Єпіфанова, Л.Ю. Кучер, О.В. Мелень, О.А. Орлов, О.В. Скрипник та ін. Для досягнення поставленої мети було використано метод теоретичного узагальнення.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Дістали подальшого розвитку: теоретичні підходи до розуміння сутності прибутковості підприємства, а також були визначені потенційні резерви підвищення прибутку.

Результати дослідження. Фінансовим результатом господарської діяльності будь-якого підприємства виступає його прибутковість. Прибутковість являє собою стійке економічне явище, що проявляється як підтверджена здатність підприємства генерувати позитивний фінансовий результат від здійснення як основної, так і всієї господарської діяльності, що полягає в перевищенні доходу над понесеними витратами в розмірі достатньому для ефективного подальшого функціонування [2, с. 11]. Прибутковість підприємства характеризують два показники: прибуток та рентабельність. Ці показники тісно пов'язані між собою. Зростання рентабельності об'єктивно свідчить про збільшення одержуваного прибутку.

Прибуток – найпростіша і одночасно найбільш складна категорія ринкової економіки. Прибуток є важливою і головною рушійною силою економіки, основним спонукальним мотивом діяльності підприємців, певним гарантом прогресу соціально-економічної системи. Прибуток у класичному розумінні - це різниця між виручкою підприємства від реалізації продукції та витратами на її виробництво, тобто собівартістю. Виділимо характерні риси прибутку [2, с. 125]:

- 1) прибуток є формою доходу підприємця, який вклав свій капітал з метою досягнення певного комерційного успіху.
- 3) прибуток не є гарантованим доходом підприємця, що вклав свій капітал в той чи інший вид бізнесу.
- 4) прибуток є вартісним показником, вираженим у грошовій формі.

Розподіл і використання прибутку є найважливішим господарським процесом, що забезпечує покриття потреб підприємців і формування доходів держави. Механізм розподілу прибутку повинен бути побудований таким чином, щоб всіляко сприяти підвищенню ефективності виробництва. Для того, щоб рівень прибутковості

покращувався на підприємстві повинні проводитися заходи в послідовному порядку: організаційні, технічні, економічні важелі та стимули [1, с. 124]. Далі, визначимо можливі резерви підвищення прибутку. Необхідно постійно удосконалювати засоби виробництва: впроваджувати нову техніку, удосконалювати технології, упроваджувати прогресивні матеріали тощо. Це дозволить значно знизити собівартість продукції і тим самим підвищить прибуток.

Важливим фактором зростання прибутку є зниження собівартості продукції. У зниженні собівартості продукції найбільш повно відбивається економія матеріальних, трудових та фінансових ресурсів. Максимальна мобілізація резервів собівартості продукції є важливою умовою ефективного функціонування підприємства.

Слід також відмітити, що з ростом обсягу випуску продукції прибуток підприємства збільшується не тільки за рахунок зниження собівартості, але і внаслідок збільшення кількості продукції, що випускається. Таким чином, чим більший обсяг виробництва, тим за інших рівних умов більше сума одержуваного підприємством прибутку.

Резервом росту прибутку підприємства є підвищення якості продукції, що виробляється, і ліквідація втрат від браку. Проблема якості продукції в ряді галузей промисловості пов'язана із підвищенням надійності і тривалості використання виробів.

Підвищення прибутку може відбутися також за рахунок підвищення продуктивності праці. З ростом продуктивності праці знижуються витрати праці в розрахунку на одиницю продукції, а отже, зменшується і питома вага заробітної плати в структурі собівартості [1, с. 123]. Для цього підприємство повинне активно використовувати різноманітні мотиваційні засоби: перевести якомога більше працівників на відрядну форму оплати праці, працівникам погодинної форми у більшому розмірі оплачувати роботу в понад урочний час, забезпечувати доставку працівників на роботу та з роботи за узгодженими маршрутами, надавати матеріальну допомогу працівникам з нагоди ювілейних та інших визначних дат [1, с. 124].

Також, важлива роль в підвищенні прибутку відведена маркетингу. Практика світової торгівлі показала, що багато видів нових виробів не знаходять свого покупця на ринку без вправної організації маркетингу. Тому, в цих умовах господарювання слід більше уваги приділяти маркетингу.

Висновки. Отже, прибутковість підприємства є індивідуальним показником, який включає в себе низку економічних понять та характеризується великою кількістю інших показників. В основі прибутковості лежить величина прибутку, розмір якого у співвідношенні з витратами підприємства свідчить про результативність його діяльності, а саме рентабельність. Для підвищення прибутковості та збільшення обсягів виробництва керівники підприємства повинні приймати продумані управлінські рішення виходячи з особливостей основних умов її формування, а саме на етапі подолання граничної межі беззбитковості, етапі отримання прибутку та етапі його зростання.

Ключові слова: *прибуток, рентабельність, ефективність, собівартість, підприємство.*

ЛІТЕРАТУРА

1. Мелень О. В. Актуальні питання прибутковості підприємства та шляхи її збільшення / О. В. Мелень, Ю. Ю. Холондач // Вісник Нац. техн. ун-ту «ХПІ»: зб. наук. пр. Темат. вип.: Технічний прогрес і ефективність виробництва. – Харків: НТУ «ХПІ». – 2015. – № 25 (1134). – С. 123-126.
2. Огійчук М. Ф. Суть прибутку та підходи до методики його визначення / М. Ф. Огійчук // Економіка АПК. – 2015. – № 3. – С. 7–21.